

כח א ב מיי פ"ט מהל'
כלי המקדש הל' ט
וע"ש צ"מ:

מוסף רש"י

אלא עולי עין. מסולקין מן העין שאינה שולטת בהן (ברכות ב.) שלטון על העין ולא העין עולה בהן (סס נה.) עולין למעלה מן העין והיא מלמטה שהיא אינה יכולה לשלוט בהן (ב"מ טד. וכענין רשב"ם ב"ב ק"ח).

תוספות שאנ"ך

ואין איש מאנשי הבית יש במדרש שבדק יוסף עצמו ולא מצא מעשה של איש שלא היה לו מילה שמצא עצמו טומטום: שגר באכסניות בארץ נכריה: מופים מפרש בתנחומא שהיה פיו כשל אביו בהלכות שקבל משם ועבר: אשתני איהו בלשון הקדש. צ"ע אי הוה ע"י לשון חוץ מלשון הקדש דהא הכא לא הוה ידע ליה ואמר בטוכה הקדש. פרים שמקריבין בחג הסוכות כנגד ע' אומות חרץ מירשאל ואמר נמי ב"ר נחמיה: מופים מפרש משפחות בישראל וע' באומות היינו דתיוב כי אתה המטע ה' משפחות מנט מכל העמים:

לו:

לַעֲשׂוֹת צְרִיבוֹ. נראה משום להוילאו בלשון ביהא וינא הציתה קא דייק נמי ללעשות לרכיז נכנס: **בְּאַוֶּרְתָּהּ** שעה באתה דיוקנו של אביו. כמד רבניו משה הדרשן ואין איש מאנשי הבית וְשָׁם צִבִּית דַּמְשַׁע דוקא מאנשי הבית] לא היה שם מכלל דאיש אחר

שלא מאנשי הבית כלומר חלוק ומופלג

מתורת אנשי הבית היה שם וזהו דמות דיוקנו של אביו ומימה קלט מנגל' דנראית לו בחלון ושמה מדכתיב צבית דמשמע צבית לא ^ט: **אִיתְּשִׁיף** נמי אדירך ואע"ג דלא ניהא ליה. ומימה הלל לא היה יכול לישראל על נדכו כי אם מדעתו של פרעה כמו ההוא מעשה דלדקיהו ונצודלנלך דמיימי הסם ו מיהו מהכא משמע ^ט דהוה צפניו דלאמר צפ' ר' אליעזר צנדריס (דף סה.). המודר הגלה מחצרו ואן ממירין לו אלל צפניו פי צפניו וספילו בעל כרחו ומיהו מימה לומר דהגודר על דעת חצירו ממיריס לו שלא מדעת חצירו ושמה אוקמיה צמלתא דגיזוס צעלמא שגזמו כן מיהו לא היה יכול לישראל עליו אי לא ניהא ליה לפרעה: והיו

תשלוט בכם עין הרע אמרו ליה ^ה ורעיה דיוסף לא שלטא ביה עינא בישא דכתיב ^ב בן פורת יוסף בן פורת עלי עין ואמר ר' אבהו אל תהי קורא עלי מזה דגים שבים מים מכסין עליהן ואין העין שולטת בהן אף זרעו של יוסף אין העין שולטת בהן הני חמשים אותיות חמשים נבי חרא הויין א"ר יצחק כיוסף הוסיפו לו אות אחת שנאמר ^ד עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים מתקף לה רב נחמן בר יצחק בתולדותם בעינן אלא כל התורה כולה בנימן כתיב והכא בנימין שלם דכתיב ^ה ואביו קרא לו בנימין ^ו אמר רב חנא בר ביזאנא א"ר שמעון חסידא יוסף שקידש שם שמים בסתר הוסיפו עליו את אחת משמו של הקב"ה ^ה יהודה שקידש שם שמים בפרהסיא נקרא כולו על שמו של הקב"ה יוסף מאי היא דכתיב ^ו והיה כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו א"ר יוחנן מלמד ששניהם לדבר עבירה נתכוונו ויבא הביתה לעשות מלאכתו ^ה רב ושמואל חד אמר לעשות מלאכתו ממש וחד אמר לעשות צרכיו נכנס ואין איש מאנשי הבית וגו' אפשר בית גדול כביתו של אותו רשע לא היה בו איש תנא דבי ר' ישמעאל אותו היום יום חגם היה והלכו כולן לבית עבודת כוכבים שלהם והיא אמרה להן חולה היא אמרה אין לי יום שניזקק לי יוסף כיום הזה ^ז ותתפשהו בבגדו לאמר וגו' באותה שעה באתה דיוקנו של אביו ונראתה לו בחלון אמר לו יוסף עתידין אחיך שיכתבו על אבני אפוד ואתה ביניהם רצונך שימחה שמך מביניהם ותקרא רועה זונות ^ח דכתיב ^ח ורועה זונות יאבד הון מיד ^ט ותשב באיתן קשתו א"ר יוחנן משום ר' מאיר ששבה קשתו לאיתנו ויפוזו זרועי ידיו נעץ ידיו בקרקע ויצאה שכבת זרעו מבין ציפורני ידיו מידי אביר יעקב מי גרם לו שיחקק על אבני אפוד אלא אביר יעקב משם רועה אבן ישראל משם זכה ונעשה רועה שנאמר ^י רועה ישראל האזינה נוהג בצאן יוסף תניא היה ראוי יוסף לצאת ממזנו י"ב שבמים כדרך שיצאו מיעקב אביו שנאמר ^{יא} אלה תולדות יעקב יוסף אלא שיצא שכבת זרעו מבין ציפורני ידיו ואעפ"כ יצאו מבנימין אחיו וכולן נקראו על שמו שנאמר ^{יב} ובני בנימין בלע ובכר ואשבל וגו' בלע שנבלע בין האומות ובכר בכור לאמו היה ואשבל ששבאו אל גרא שגר באכסניות ונעמן שנעים ביותר אחי וראש אחי הוא וראשי הוא מופים וחופים הוא לא ראה בחופתי ואני לא ראיתי בחופתו וארד שירד לבין אומות העולם א"ד וארד ^ט שפניו דומין לוורד א"ר חייא בר אבא אמר רבי יוחנן בשעה שאמר לו פרעה ליוסף ^{יג} ובלעדיך לא ירים איש את ידו וגו' אמרו איצטגניני פרעה עבר שלקחו רבו בעשרים כסף תמשיליהו עלינו אמר להן גנוני מלכות אני רואה בו אמרו לו א"כ יהא יודע בשבעים לשון בא גבריאל ולימדו שבעים לשון לא הוה קגמר הוסיף לו אות אחת משמו של הקב"ה ולמד שנאמר ^{יד} עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים ^ט (שפת לא ידעתי אשמעי) ולמחר כל לישנא דאישתעי פרעה בהדיה אהדר ליה אישתעי איהו בלשון הקדש לא הוה קא ידע מאי הוה אמר א"ל אגמרי אגמריה ולא גמר אמר ליה אישתבע לי דלא מגלית אישתבע לו כי א"ל ^{יד} אבי השביעני לאמור א"ל זיל איתשיל אשבעתך אמר ליה ואיתשלי נמי אדירך ואע"ג דלא ניהא ליה א"ל עלה וקבור את אביך כאשר השביעך יהודה מאי היא דתניא היה ר"מ אומר כשעמדו ישראל על הים היו שבטים מנצחים זה עם זה אמר אני וורד תחלה לים קפץ

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

לא כדרך שחלוקין בחומש הפקודים. כלומר לא כדרך שקדורים בחומש הפקודים הוא ספר ודבר שנסדרו בראשו אלה שמות האנשים אשר יעמדו וגו' (במדבר ב): **בחומש שני**. בתחילת אלה שמות. ראובן שמעון לוי ויהודה יששכר וחזקוני באתם מהן בשניה בנימין דן ונפתלי

גד ואשר ויוסף: **א"כ מה ס"ל כהולדוסם**. הואיל ולא כדרך לידתן נסדרו: **סיונתא דרב כהנא**. לכולי עלמא אין זה סדר הר גרזים והר עיבל דאילו סדר הר גרזים שמעון ולוי ויהודה יששכר ויוסף ובנימין ודהר עיבל ראובן גד ואשר וחזקוני דן ונפתלי: **מרוצה מחליו נו'**. והיינו דקאמר והחליו אל מול הר עיבלו הסליו ממועט שבחליו: **מפני שלוי למטה**. זקני כהונה ולויה היו עם תרבוני יי: יהושע יו יד ^ב. ^ב ^ב פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צפדא עלי שור: בראשית מט כב ^ג. המלאך הגאל אתי מפל רע יקרה את הדברים ויקרא בהם שמי ושם אבותי אברהם ויצחק וידיגו לרב בקרב הקארין בראשית מה טו ^ד. עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים שפת לא ידעתי אשמעי: תהלים פ א ^ה. ויהי בצאת נפשה פי מטה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין: בראשית לה יח ^ו. ויהי בחדים הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית:

בראשית לט יא ^ז. ותתפשטה בבגדו לאמר שכחה עמי ויעוב בגדו בקדה וינס ויצא החוצה: בראשית לט יב ^ח. איש אהב חקמה ישמח אביו ורעה זונות יאבד הון: משלי כט ג ^ט. ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה אבן ישראל: בראשית מט כד ^י. רעה ישראל האזינה נהג בצאן יוסף ישב הפרגים והפיעה: תהלים פ ב ^{יא}. אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה קרה רעה את אדיו בצאן והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את הדבתם וקעה אל אביהם: בראשית לו ב ^{יב}. ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אהר וראש מפים וחסים וארד: בראשית מו כא ^{יג}. ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים: בראשית מא מד ^{יד}. אבי השביעני לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר פרתה לי בארץ כנען שמה תקברני ועתה אצללך נא ואקברה את אבי ואשכבה: בראשית נ ג

מסורת הש"ס

א) ב"ב ק"ח: צ"מ פד.
ברכות כ. נה. ט) [נעלי י].
א) שבת מט: ד) (ע' מה שכתבו מוס' נתיבן סה. ד"ה ומכיו) ט) [שבת ק"ח].
ו) רש"ל מ"ו, א) [והסע ח].
ח) ע"י פכשי צ"ג, ט) [דף לז. א.]
ז) דף לז. א.) [ע"י צ"ר דף ק. ט.]
ט) רש"ל, ט) [ני"א אלל בחלון היה] ו) [נמדרים סה. א.]
ע"ל דהלא,

תורה אור השלם

1. ויבדור בני יוסף את יהושע לאמר מדוע נתתה לי נחלה גורל אהר ויחבל אהר ואני עם רב עד אשר עד בה פרקני יי: יהושע יו יד
2. בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צפדא עלי שור: בראשית מט כב
3. המלאך הגאל אתי מפל רע יקרה את הדברים ויקרא בהם שמי ושם אבותי אברהם ויצחק וידיגו לרב בקרב הקארין בראשית מה טו
4. עדות ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים שפת לא ידעתי אשמעי: תהלים פ א
5. ויהי בצאת נפשה פי מטה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין: בראשית לה יח
6. ויהי בחדים הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית:

7. ותתפשטה בבגדו לאמר שכחה עמי ויעוב בגדו בקדה וינס ויצא החוצה: בראשית לט יב
8. איש אהב חקמה ישמח אביו ורעה זונות יאבד הון: משלי כט ג
9. ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה אבן ישראל:
10. רעה ישראל האזינה נהג בצאן יוסף ישב הפרגים והפיעה: תהלים פ ב
11. אלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה קרה רעה את אדיו בצאן והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את הדבתם וקעה אל אביהם:

12. ובני בנימן בלע ובכר ואשבל גרא ונעמן אהר וראש מפים וחסים וארד: בראשית מו כא
13. ויאמר פרעה אל יוסף אני פרעה ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו בכל ארץ מצרים:

בראשית מא מד
14. אבי השביעני לאמר הנה אנכי מת בקברי אשר פרתה לי בארץ כנען שמה תקברני ועתה אצללך נא ואקברה את אבי ואשכבה:

הגהות הב"ח

א) נבי יהודה שקדש. כ"ז ע"ל צ"כ דף י ע"ג:

ב) נבי יהודה שקדש. כ"ז ע"ל צ"כ דף י ע"ג: